

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI A

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMNECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

Pentru



TE:
luni 150 Lei

SFÂNȚA EPISCOPIE ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ARADULUI

Nr. 3106/1940.

Ordin

către toți P. C. Preoți din Eparhia Aradului.

Religia creștină are darul *de a mângâia sufletul omenesc* în toate împrejurările.

Mai mult ca oricând, P. C. Preoți sunt datori în aceste *zile de încercare sufletească* pentru neamul nostru de a deschide vistieria mângâerilor, prin rugăciuni și cuvântări potrivite, pentru sufletele doritoare de a li se tâlcui înțelesul vremurilor.

Dreptce dispunem ca P. C. Preoți:

a) La toate serviciile divine, până la potolirea vremurilor, să rostească *ectenii speciale* pentru: *izbăvirea țării* de dușmanii văzuți și nevăzuți, precum și pentru convertirea *celor ce ne urăsc și dușmănesc* pe noi.

b) În cuvântările ce le vor ține în acest timp vor vorbi despre: 1. Increderea în Dumnezeu și în Biserica lui Hristos, care biruie vremurile; 2. Dreptatea lui Dumnezeu și prevedința divină, care guvernează lumea; 3. Încercarea credinței, ca foc curățător de păcate; 4. Rostul suferinței și al lacrimilor, pentru a ne face să dorim cele neperitoare; 5. Puterea răbdării, cale spre desăvârșire.

Arad în 1 Iulie 1940.

† ANDREI
Episcop

Jalea în bucurie se va întoarce

Dela 28 Iunie 1940 trăim zile de doliu național.

Basarabia și nordul Bucovinei ne-au fost din nou răpite; din nou dreptul sfânt a trebuit să se încovoie în fața forței brutale.

Câmpiile Basarabiei și grădina Bucovinei, țărișoare cu nume evocatoare de glorie, sate și orașe cu adânci rezonanțe istorice, așezăminte culturale care au intrat de mult în patrimoniul omenirii, două mitropolii, două episcopii, două facultăți de teologie, biserici istorice, mănăstiri și cetăți voevodale, cu peste două milioane suflete de Români, — sunt astăzi pradă armatelor lui Antihrist.

Istoria se repetă. Tirania și lăcomia lui Ahab și Isabelei au răpit via lui Nabot, pâl-

muind dreptul și sugrumând strigătul lui protestatar: „Nu-ți vând moștenirea lăsată dela părinții mei“.

Pentru răpirea viei și pentru crima uciderii lui Nabot a urmat blestemul și bătaia lui Dumnezeu:

— „Pe locul în care câinii au lins sângele lui Nabot, să lingă câinii și sângele vostru!“ — a vestit prorocul Ilie tiranilor lacomi și ucigași.

Și profeta s'a împlinit (vezi Cartea Regilor: III. 21,¹⁻²⁰; 22,¹⁸⁻³⁸ și IV. 9,³⁰⁻³⁷).

Trupul României a suferit o grea și dureroasă amputare, — dar nu de moarte. Sufletul ei a rămas întreg și neinvins.

Cu tot tributul ce am fost siliți să-l dăm, în inimile noastre însângerate harta României

rămâne întreagă și indestructibilă. O purtăm în noi cu toții — vie — ca pe un odor scump, ca pe o icoană sfântă, ca pe o moștenire inviolabilă rămasă dela moși-strămoși, ca via lui Nabot dela părinți.

La răscrucea vremii noastre, cuvântul cel veșnic al Evangheliei ne strigă și ne îmbărbătează:

— „Nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci temeți-vă mai vartos de cel ce poate să piardă și trupul și sufletul în gheena” (Matei 10, 28). Nu vă temeți nici de vitregia destinului, nici de moartea trupului, ci mai de grabă priveghiați să nu se furizeze dușmanii în cetatea sufletului vostru. Temeți-vă de fărâdelegi. Câtă vreme altarele la care vă închinați și slujiți: Biserica, Patria și familia, cu tainele și virtuțile lor, cu poruncile și legile lor dumnezeiești, rămân în fața și în inima noastră sfinte și fără prihană, să nu ne temem, căci Dumnezeu este cu noi. Și dacă Dumnezeu este cu noi, cine este împotriva noastră?... (Rom. 8, 31).

Când sufletul e curat, jertfa trupului îi sporește sfințenia și-i asigură nemurirea. Când sufletul țării e sănătos, o încercare temporală îi sporește vitalitatea, îi oțelește virtuțile și-i garantează mărirea viitoare.

De două mil de ani, câte vremuri vijelioase, câte serii de barbați au năvălit peste noi?... Ca furtunile ne-au îngrozit și ca puhoaiete s-au scurs, iar noi, tot pe loc am rămas — ca pietrele spălate de valurile apelor curgătoare — purificați și fortificați în voința de a supraviețui vrăjmașilor asupritori... Totdeauna după întuneric urmează lumină și după suferință bucurie. Doinele de jale se întorc și sfârșesc în cântece de vitejie și de veselie.

Preoții și poporenii Bisericii știu că pe

cine iubește Domnul îi ceartă; știu că suferința este izvor de putere creatoare, cale spre desăvârșire și mijloc de sfințire. (Pentru meditație și mângâiere a se citi cap. 11-12 din epistola către Evrei).

Crucea este puterea lui Dumnezeu care în neputințe se arată; crucea este ispășitoare de păcate și izbăvitoare de suflete. Din durerea suferită pe altarul crucii se naște biruința și bucuria învierii.

Nu există moarte pentru purtătorii de cruce. Cea mai slabă oaste din lume a fost în stare să cucerească omenirea prin puterea crucii răscolitoare și întăritoare de suflete.

— Iată ce trebuie să ne legăm de inimă în aceste zile istorice. Nicio tulburare, nicio șovăială și nicio descurajare. Totul trebuie privit prin semnul crucii ispășitoare și prin puterea credinței mântuitoare.

Preoți conducători ai poporului și voi tineri făuritori ai viitorului României, ascultați glasul Domnului:

— „Aveți credință în Dumnezeu, căci, amin grăiesc vouă, că cel ce ar zice muntelui acestuia: Ridică-te și aruncă-te în mare și nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că cele ce zice vor fi, va fi lui orice va zice” (Marcu 11, 23-25).

Lozinca vieții și obiectul credinței și speranței noastre este: mutarea muntelui-monstru care s'a prăvălit peste noi.

Faptul acesta nu va constitui cea dintâi minune a Românilor. Credința creștină a Românilor a mai mutat munți și a mai secat râuri care despărțeau frații de aceeași lege și de același sânge.

Prin darul lui Dumnezeu și prin credința sufletului nostru dreptatea va învinge și jalea în bucurie se va întoarce.

Sus inimile !!...

Slujbele dumnezeiești publice

Am arătat altădată, că între rugăciunile singuraticului și între slujbele dumnezeiești obștești este o strânsă legătură. Oricât ai fi de singur, oricât ai fi de ascuns, nu poți face să nu treci tu gândul rugăciunii și la alții și în aceeași vreme simți trebuința ca și alții să se roage, alături de tine.

Adevărul acesta este sădit în firea noastră omenească. În grădina raiului a fost așezat cel dintâi om, Adam, singur. Era pus să stăpânească peste toate făpturile și bogățiile pământului. Omul însă nu era, nu putea să fie fericit. Fericirea neimpărțită cu alții se preschimbă într'un pustiu sufletesc.

Intr'una din rugăciunile bisericii noastre se

spune: „Stăpâne Dumnezeule cel Sfânt... așa a plăcut slavei tale, să nu fie omul singur pe pământ...” Aceasta înseamnă, că omul nu știe și nu poate să fie singur. Suntem legați unii de alții; legăturile trec peste hotare, peste mări și țări și nu este chip să poată fi rupte.

Pentru această trebuință sufletească a întocmit Biserica noastră slujbele dumnezeiești obștești, la cari cheamă pe toți fiii săi.

Să vedem care sunt slujbele dumnezeiești publice în Biserica noastră și care este însămnăta-tea fiecăreia.

Slujba cea mare și mai însemnată este, bine înțeles sfânta Liturghie. Afară de aceasta însă, sau ca pregătire pentru ea, avem așa numitele laude.

Ele sunt șapte la număr și poartă numirea de cele șapte laude bisericesti. Luându-le în ordinea cum urmează unele după altele le înșirăm astfel: 1. Ceasul al IX-lea, 2. Vecernia, 3. Pavecernița, 4. Lauda din miezul nopții sau miezonoptica, 5. Slujba de dimineața sau utrenia, cu ceasul întâi, 6. Ceasul al treilea și 7. Ceasul al șaselea.

1. Ceasul al nouălea, este slujba care se face în acest ceas, cum se numărau la Romani. Este al nouălea ceas din zi, socotit de dimineață. Corăspunde la ceasul al treilea după cum numărăm azi orele. Este deci timpul în care Hristos Domnul, fiind răstignit pe cruce și-a dat sufletul. Psalmii și toate rugăciunile ce se citesc la ceasul al nouălea sunt în legătură cu patimile Domnului. Culmea gândului o dă troparul: „Cela ce în ceasul al nouălea cu trupul moartea ai gustat, omoară cugetul trupului nostru, Hristoase Dumnezeu și ne mântuește pe noi”.

2. Vecernia slujba anume întocmită, ca să ne aducă aminte de facerea lumii și a tuturor frumuseților și bogățiilor din ea, de căderea în păcat, de purtarea de grije pe care o are Dumnezeu de toate făpturile sale, mai ales de om, căruia i-a trimis mântuitor pe Fiul său. Acesta este gândul rugăciunilor și cântărilor, începând cu Psalmul (103) despre facerea lumii, trecând la suspinul din cântarea „Doamne strigat-am către tine, auzi-mă”, ca să covârșească în rugăciunea „Acum slobozești pe robul tău, Stăpâne...”

3. Pavecernița este lauda pentru încheierea zilei și cererea pentru liniștea nopții. Toate cântările și rugăciunile sunt alese în acest scop și gândul cuprins în ele se dă în chip minunat prin rugăciunea: „Și ne dă nouă, Stăpâne celor ce mergem spre somn, odihna trupului și sufletului...” și mai ales în cântarea „Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul sfânt; Treime sfântă mărire Ție”.

4. Miezonopectica se face abia în unele mănăstiri. Este slujba care aduce aminte de îngerii cari neîncetat cântă cântări de laudă lui Dumnezeu, apoi de a doua venire a lui Hristos, care nu știm când va fi, precum și de morți. În acest fel sunt și rugăciunile și cântările, culminând în cântarea „Iată, mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga, pe care o va găsi priveghind...”

5. Utrenia este slujba de dimineața. Fiindcă dimineața înseamnă începutul lucrării de peste zi și ivirea soarelui, e cel mai potrivit timp să ne aducem aminte de începutul creștinismului prin nașterea Domnului și prin învierea lui din morți. Slujba ceasului întâi se împreună cu utrenia, făcându-se în ora primă din zi. Nu greșim spunând că gândul ce trece prin toate cântările, rugăciunile și citirile utreniei și a ceasului întâi culmi-

nează în asemănarea dimineții și a răsăritului cu Hristos și cu ivirea creștinismului. sau precum spune rugăciunea aceasta: „Hristoase lumina cea adevărată, care luminezi și sfințești pe tot omul ce vine în lume, să se însemneze peste noi lumina feței tale, ca într'înșă să vedem lumina cea nepropiată...”

6. Slujba ceasului al treilea, este întru pomenirea a două întâmplări: a) sfatul jidovilor de a omorî pe Hristos și b) pogorîrea Duhului Sfânt Pentru aceasta și rugăciunile sunt deoparte ale celui înconjurat de dușmani: „Auzi, Doamne, dreptatea mea, ia aminte cererea mea...” De altă parte e pentru Duhul Sfânt: „Doamne, cel ce pe preasfântul tău Duh în ceasul al treilea l-ai trimis apostolilor tăi, pe acela, bunule, nu-l lua dela noi, ci ne înnoiește pe noi, cei ce ne rugăm ție”.

7. Ceasul al șaselea, care corăspunde orelor douăsprezece din zi, are slujbă întru amintirea răstignirii lui Iisus Hristos. Pentru aceasta, rugăciunile sunt ca ale omului în suferință cu nădejdea mântuirii. Ele covârșesc în cântarea: „Cela ce în ziua și în ceasul al șaselea pe cruce ai pironit păcatul cel cu îndrăzneală făcut de Adam în raiu, și zăpășul greșalelor noastre rupe-l, Hristoase Dumnezeu și ne mântuește-ne pe noi.

Precum am spus aceste șapte slujbe sau laude sunt numai pregătire pentru slujba sfinte Liturghii, în care toate momentele, toate gândurile se repetesc, dar într'un chip sărbătoresc și de bucurie.

S'au așezat pe timpurile arătate din zi fiindcă la aceste ore făceau rugăciuni și apostolii. Astfel Pogorîrea Duhului sfânt, la ora nouă cum numărăm azi, a găsit pe apostoli la rugăciune. Oamenii cari chemau pe Petru să boteze pe sutașul Corneliu, l-au aflat la amiază la rugăciune. La ora trei după amiază găsim că se duceau la rugăciune. (Fapt 3, 1.) Pavel fiind în închisoare se ruga la miezul nopții (16,28) iar Isus petrecea adesea toată noaptea în rugăciuni. Numărul lor de șapte este pentru cuvintele psalmistului: „De șapte ori în zi te-am laudat pentru judecățile dreptății tale”.

În vechime creștinii participau la aceste slujbe, fără ca participarea să fi fost obligatorie, cum este la sfânta Liturghie. Erau însă îndemnuri și îndemnurile erau ascultate, după putință. Toți țineau însă să vie cât mai des. Gândul care-i aducea și la aceste slujbe pregătitoare era tot unitatea, întemeiată pe cuvintele Domnului: „Cine nu este cu mine, este împotriva mea și cine nu adună cu mine, împrăște”.

Azi? Prea sunt puțini cei cari vin la aceste rugăciuni prea puțini și la sfânta Liturghie. Avem însă și azi un frumos număr de credincioși cari

intră și peste săptămână la slujbele ce se fac pentru câteva minute, pentru o rugăciune, dar e un semn de credință, că din atâtea îndatoriri puse de viață, găsesc câteva minute.

Trăim zile de grea încercare. Dar nici putere fizică, nici putere sufletească, nici mângâiere nu vom găsi nicăiri, decât în rugăciunile și cântările liniștitoare și înviorătoare ale sfintei noastre Biserici. Să ne rugăm și să cântăm Domnului, ca să nu fim cercetați după păcatele noastre, ci după nemărginita lui milă. Amin.

F. C.

Ideea religioasă rusă

(După N. Berdiaef)

VII.

Sărbătoarea cea mare a Bisericii ortodoxe este a Paștilor, a învierii luminoase a lui Hristos. Creștinismul occidental nu cunoaște această bucurie din noaptea Paștilor. Există o diferență evidentă atât în ceea ce privește Liturgia cât și ritul. În ortodoxie figura lui Hristos este exprimată cu mai multă putere; ortodoxia are o preferință deosebită pentru taina sfântă a Invierii. Sărbătoarea Paștilor nu-i numai învierea lui Hristos, adâncită și trăită, ci și presentimentul învierii cosmice, învierea și luminarea creațiunii înainte de toate. În catolicism figura lui Hristos cel crucificat se impune cu mai multă putere. Intrând într-o biserică catolică, observăm imediat figura lui Hristos crucificat, ea se impune cu mai multă tărie; — în Biserica ortodoxă figura lui Hristos cel înviat din morți, te izbăște în primul rând. În Biserica catolică crucea este aceea care-ți atrage atenția. Biserica ortodoxă este mai umilă; ea n'aspiră la dominarea și glorificarea lumii acesteia; ea nu-i numai religia crucificării, ci și a Invierii; ea este îndreptată spre învierea întregii creaturi. Creștinismul occidental pare să fie uitat apariția viitoare a lui Hristos. În intimitățile profunde ale ortodoxiei, ea s'a îndreptat spre lumina Aceluia care va veni, spre sosirea viitoare a lui Hristos. Tendința viziunii lui Hristos cel care va veni este strânsă de ideea glorificării și transfigurării lumii. Hristos a adus cu sine glorificarea, transfigurarea și Invierea, adică împlinirea Impărăției lui Dumnezeu. Transformarea lumii nu-i o evoluție, sau un progres istoric, ci este un miracol, o catastrofă mondială, după care cerul vechiu și pământul vechiu vor dispărea și un nou cer și un nou pământ se vor arăta. În adâncul spiritului rus totdeauna a existat această așteptare a transformării lumii, chiar și acolo unde conștiința religioasă s'a întunecat. În omul rus se manifestă conștiința că dezvoltarea istorică, drumul istoriei nu duce la Impărăția lui Dumnezeu, la schimbarea lumii, la mântuire.

Un sentiment de nemulțumire îndreptat spre civilizație, este o trăsătură caracteristică la oamenii de

cultură din Rusia. Omul rus dorește să aprindă un foc mondial, să distrugă lumea înainte de toate și să opereze o revoluție cosmică, și astfel toate valorile vechii se prăbușesc. Ideea apocaliptică rusă conține în sine un pericol interior. Nihilismul rus a invins apocalipsa rusă și aceasta este tragedia Rusiei.

O trăsătură caracteristică a spiritului rusesc este aspirația la binele general, a poporului cât și a umanității. Mila rusească stă la baza acestei aspirațiuni.

Dostoiewski a exprimat bine ideea rusă, spunând, că toți sunt responsabili, unii pentru alții. Occidentul își apără sufletul creind valorile obiective: știința, arta, viața socială. Rusul nu se mulțumește cu creierea valorilor, el caută mântuirea. Dar nu mântuirea individuală, ci cea generală.

Intreaga literatură rusă este penetrată de suferință și de sbuciumul poporului, a umanității, a lumii interioare; vedem o dorință vie de eliberare și de mântuire. Gogol, Dostoiewski, Tolstoi, sunt chinuți de destinul uman, ei caută mântuirea. Gândirea și cunoștința rusă n'au fost niciodată o contemplație obiectivă, o cercetare a cunoștințelor abstracte; ea totdeauna a fost îndreptată spre vocile mântuirii. Astfel au fost Tchardaieff, slavofilii Solowieff, Leotieff, Fedoroff etc. și tot așa și'n tabăra cealaltă ateii și revoluționarii: Bielinsky, Hersen, Tchernichewsky, Bakunin, Mikhaïlowsky etc., sub forma secularizării căutau mântuirea poporului și a umanității, eliberarea și mântuirea. Eliberarea trebuia să vină pentru popor, și nu pentru individul singuratic. Individualismul a fost strein poporului rus. Și asta înseamnă că nu un singur individ, ci sufletul unui întreg popor aspiră spre Dumnezeu. Biserica nu-i o autoritate ierarhică externă, nici o instituțiune și o organizare pentru treburile mântuirii, ci pentru întreg poporul creștin, pentru umanitatea creștină. Rușii astfel s'au ocupat de planul mântuirii poporului, a umanității și a adevărului; — ei au uitat de propriile lor suflete și de necesitatea unei îmbunătățiri și transfigurări. Sentimentul responsabilității personale a rămas slab.

VIII.

Atmosfera apocaliptică — proprie Rusiei — este o atmosferă periculoasă. Aceasta are un dublu sens: figura lui Hristos se confundă cu a lui Antihrist. Răul se arată sub trăsăturile binelui, Satan sub forma îngerului.

Poporul rus a fost sedus și a trăit sub camuflajul adevărului. Dostoiewski a arătat cum mila poate deveni cruzime, iar libertatea infinită se transformă în despotism nelimitat.

Prin caracterul său poporul rus este un popor periculos; materii explosive sunt latente în el. Și dacă Rusul a început să creadă în știință, el a transformat-o în idol; dacă a crezut în socialism, acesta l-a înlocuit pe Dumnezeu. El nu înțelege locul și valorile ierarhiei. El înțelege greu valorile relative. Lumea Occidentului

a fixat valorile ierarhiei, le-a justificat în viață. Și de aceea lumea Occidentului a creiat o civilizație. Peste tot, popoarele latine au avut geniul formei. La Ruși manifestarea cea mai caracteristică a culturii se exprimă printr'o apocalipsă a culturii.

O nouă religie nu mai poate exista, fiindcă creștinismul este o religie eternă și absolută. Dar se poate începe o eră nouă în creștinism. Și ideea religioasă rusă, înrădăcinată în solul istoric al ortodoxiei, este un nou creștinism, creștinismul apocaliptic al sfântului Ioan, creștinismul libertății și a dragostei, creștinismul unui ceriu și unui pământ nou, creștinismul transfigurării generale. Nu este un creștinism ușor și optimist, este un creștinism tragic, fiindcă libertatea și spiritul provoacă tragedia.

Există un Orient, o Asie, contra cărora noi trebuie să ducem un război spiritual. E Orientul monstruos, Asia necreștină, care deneagă omul. Orientul necreștin se va uni cu Occidentul necreștin și această unire va provoca unirea Orientului și a Occidentului creștin.

Ideea religioasă rusă este o idee de unire a Orientului cu Occidentul într'o lume creștină. Unirea spirituală a creștinismului din Orient cu Occidentul poate să opună forțelor puternice necreștine o forță nouă și nebiruită.

Trebuie să se nască un cosmos spiritual nou, — când unanimitatea spirituală se va renaște.

Noi trăim într'o epocă trecătoare a decăderilor și a catastrofelor, o epocă lugubră care precedează apariția unei noi epoce religioase.

(Sfârșit)

Prof. C. Rudneanu

Sumarele

Sesiunii ordinare din anul 1940 a Adunării Eparhiale ținută în 26-27 Maiu 1940.

ȘEDINȚA a III-a,

ținută la 27 Maiu 1940, cu începere la ora 12 a. m., în sala festivă a Academiei Teologice din Arad.

Prezidează: P. S. Sa Părintele Episcop Dr. Andrei Magieru.

Secretar: Dr. Ilarion V. Felea.

25. Dl. Dr. Sever Ispravnic — iunior citește și Adunarea Eparhială aprobă fără nici o modificare procesele verbale ale sedințelor I-II.

26. Comisia economică prin raportorul ei Prot. Petru Marșieu propune și

Adunarea Eparhială aprobă ca deputaților eparhiali din provincie să li se plătească diurna pe trei zile à 300 Lei plus spesele efective de transport, iar celor din Arad pe 2 zile,

27. Comisia economică prin raportorul ei Prot. P. Marșieu referență asupra raportului general al Ven. Consiliu Eparhial, secția economică, Nr. 2328/1940, referitor la gestiunea anului 1939 și la activitatea desfășurată de aceeași secție, și propune, iar

Adunarea Eparhială hotărăște:

Având în vedere că raportul general este tipărit și a fost distribuit fiecărui membru al Adunării Eparhiale, încât a luat cunoștință de el fiecare membru, îl consideră citit și se va tipări ca anexă la actele și desbaterile Adunării Eparhiale (Anexa: E).

28. Referitor la cele raportate sub p. 1, — din raportul general al secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 despre biserici, paraclise, case parohiale, edificii de școală fostă confesională, case culturale, pământuri bisericești, pământuri școlare, fundamentale și alte imobile, mobilier bisericesc, școlar-cultural, capitale, fonduri, fundațiuni bisericești și școlare în valoare de Lei 92,823.302 pentru Eparhia Arad și Lei 127.927,068 cedate Eparhiei Timișoarei, comisiunea economică propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate, cu constatarea, că prin înființarea Eparhiei Timișoarei, Eparhia Aradului rămâne într'o situație materială săracă, trecând la noua Eparhie 57% din averea totală a parohiilor.

29. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 2, despre bugetele parohiale și protopopești și la p. 3, despre conturile de gestiune ale parohiilor și oficiilor protopopești, comisiunea economică propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cu mulțumită și cu vie plăcere cele raportate și stăruințele depuse în scopul de a pune ordine deplină în gestiunile economico-financiare a parohiilor și protopopiatelor, ce se constată prin aceea că toate bugetele și conturile de gestiune ale parohiilor și protopopiatelor au fost la timp înaintate și aprobate.

30. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 4, despre fonduri și fundațiuni parohiale în valoare de Lei 14.384,369, din care au rămas Eparhiei Arad fonduri parohiale în valoare de Lei 5.433,192, trecând la Eparhia Timișoarei fonduri parohiale în valoare de Lei 8.951,177, comisiunea economică propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate,

31. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice Nr. 2328/1940 a Consiliului Eparhial sub p. 5, despre fondul de bucate în valoare de Lei 537.766 pentru Arad, Lei 55.383 trecute la Timișoara, cu 1366 Hl și 92 l. grâu pentru Eparhia Arad și 57 Hl și 31 l. pentru Eparhia Timișoarei și cu 2267 Hl porumb rămase Eparhiei Arad, comisiunea economică propune și

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

32. Referitor la cele cuprinse în raportul general al secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 6, despre starea fondului milelor din parohii cu sumele rămase Eparhiei Arad de Lei 552.288 și a celor trecute la Eparhia Timișoarei în suma de Lei 342.157, rezultând un spor de Lei 45.579, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate.

33. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 7, despre capitalurile investite în imobile în suma de Lei 3.592,606, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate.

34. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 la p. 8, în care se cere aprobarea Regulamentului de administrare a „Fundațiunii culturale și de binefacere Aurelia Florica E. Novacu”, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială aprobă Regulamentul de administrare al „Fundațiunii culturale și de binefacere Aurelia Florica E. Novacu”.

(Va urma)

Informațiuni

● **Tedeum pentru vreme de războiu.** Duminecă după sf. Liturghie P. S. S. Episcopul Andrei a servit în Catedrala Aradului o Doxologie către bunul Dumnezeu pentru apărarea patriei și risipirea vrăjmașilor ei. Pentru mângăierea și întărirea credincioșilor P. S. Sa a rostit o frumoasă predică despre focul încercărilor și puterea credinței mântuitoare, despre răutatea oamenilor și dreptatea lui Dumnezeu, încheind prin cuvintele cântării sfinte:

Cu noi este Dumnezeu..

● **Mărturisire istorică.** D-l Gh. Tătărescu, consilier regal și președintele consiliului de miniștri, arătând în ședința comisiei de afaceri străine a Parlamentului român motivele cedării Basarabiei și Bucovinei de Nord, precum și noua orien-

tare a politicii externe a României, a spus:

— „Declar aci, în fața Parlamentului și a Țării: am hotărît evacuarea Basarabiei și a Bucovinei de Sus, pentru a putea salva azi ființa Statului Român și pentru a nu pune în primejdie viitorul românismului. Declar aci, că am luat această hotărâre sub presiunea forței, într'unul din cele mai grele momente ale istoriei noastre...”

● **D-l prof. A. C. Cuza**, octogenarul consilier regal și luptător antisemit, a făcut cu prilejul răpirii suferite de țara noastră, următoarea prezicere:

— „Pământul Moldovei, rășluit astăzi, va intra în stăpânirea nației românești, chiar în cursul generației noastre”.

● **Guvern nou.** Guvernul d-lui Gh. Tătărescu a demisionat. M. S. Regele a numit pe dl ing. I. Gigurtu prim-ministru și președinte al partidului națiunii și pe dl gen. Gh. Mihail vicepreședinte al consiliului; miniștri pe d-nii M. Manolescu la externe, Stan Ghițescu la muncă, I. Macovei la comunicații, Gh. Leon la economia națională și ad-interim la finanțe, agricultură și comerțul exterior, gen. C. Niculescu la apărarea națională, gen. D. Popescu la interne, N. Pais la aer și marină, Floria Sima la culte, M. Priboianu la înzestrarea armatei, V. Gomoiu la sănătate, Nichifor Crainic la propagandă, H. Otto Roth la minorități, D. Caracostea la educația națională, V. Noveanu la inventarul avuțiilor publice, I. V. Gruia la justiție, — și subsecretari pe d-nii V. Stoica la propagandă, I. D. Enescu la finanțe, D. V. Toni la educația națională, gen. A. Dicușescu la aer și marină, P. Logadi la interne, I. Simionescu la ocrotiri sociale, Aug. Bidianu la finanțe, N. Crețu la educația națională, P. Nemoianu la agric. și domenii, G. Strat la economia națională și D. Topciu la domenii și agricultură.

● **Planuri mari.** La sediul episcopiei timișorene s'a ținut în 20 și 27 Iunie c. întrunirea preoților delegați din protopopiatele eparhiei, sub președinția părintelui consilier Dr. Șt. Cioroianu, pentru a se schița programul și organiza activitatea culturală-religioasă în centrul eparhiei.

La propunerea părintelui Cioroianu s'a hotărât să se constituie „Asociația scriitorilor bisericești din eparhia ort. rom. a Timișorii”, care va avea de înlăptuit următorul program:

1. Publicarea unei reviste de cultură teologică, „Biserica Bănățeană” cu articole de fond asupra tuturor manifestărilor din Banat și din țară; probleme omiletice, catehetice, istorice, folclor, teatru religios, informațiuni și bibliografie.
2. Editarea unui săptămânal popular, intitulat „Ochiul”, cu articole pentru popor, alinări pentru bolnavi și deținuți, îndrumări pentru elevi și muncitori, fotografiile țăranilor distinși și informațiuni.
3. Conferințe religioase, cu savanți din țară și străinătate.
4. Editarea unei biblioteci religioase pentru popor. Comitetele de redacție a revistei teologice și a gazetei populare s'au constituit precum urmează: La revista „Biserica Bănățeană”: Director Dr. Șt. Cioroianu, secretar de redacție Dr. E. Grădinariu, redactor Pr. V. Vlăduceanu și un comitet de 10 preoți. La săptămânalul „Ochiul”: Director Șt. Cioroianu, redactor Pr. Gh. Coman și un comitet de 8 preoți.

● **Speranțe înșelate.** Dl Lucian Blaga, prof. universitar, membru al Academiei Române, mare poet și filosof, de care filosofia românească a legat mari speranțe, a publicat de curând o lucrare despre „Diferențialele divine”, în care afirmă despre Dumnezeu și suflet lucruri uluitoare și neașteptat de hulitoare. După Dsa suflet nu există și Dumnezeu „Marele Anonim” ar fi o ființă egoistă — cam în felul concepției vechilor eretici gnostici — care duce o luptă neconținută cu elementele emaneate din el, pentru a nu-l detronea.

Cel dintâiu teolog și cugetător obiectiv care a luat atitudine contra acestei filosofii surprinzător de subiective, a fost părintele rector D. Stăniloae dela Sibiu, urmat de păr. prof. I. Todoran dela Academia Teologică din Cluj. Articolele Sfinților Lor publicate în „Telegraful Român” și în „Renașterea” arată contradicțiile ce le cuprinde mitul cosmologic al dlui Blaga și subliniază bizareria și zăpăceala ce caracterizează gândirea sa metafizică.

Urmările acestor constatări sunt întreit de dureroase: pentru Biserică, pentru neam și pentru Dsa. Biserica ortodoxă și-a pierdut încrederea în autorul „Spațiului mioritic”, neamul și satul românesc pe care Dsa l-a elogiât în discursul de recepție dela Academie nu-și poate urma fiul ră-tăcit, iar Dsa autorul nefericit inspiratei opere luciferiene (mai mult mitologică decât metafizică) ne-a arătat cât este de mic și de sărac și de gol în fața marelui Dumnezeu.

Un lucru totuși a reușit Dl Blaga prin diferențialele Dsale: să ne convingă, cum se discreditează... filosofia!

● **Concurs pentru preoți militari.** În ziua de 25 Septembrie a. c. se va ținea în localul Școlii de Aplicații din București, strada Isvor 137, concursul pentru ocuparea a 21 locuri vacante de preoți militari activi cu gradul de căpitan.

Locurile sunt repartizate astfel: 12 locuri pentru ortodoxi; 4 pentru greco-catolici; 3 pentru romano-catolici și 2 pentru reformați.

Concursul va avea loc în fața unei comisii sub președinția P. S. Dr. Partenie Ciopron, Episcopul Armatei și va consta dintr'o probă scrisă și una orală. Proba scrisă va consta dintr'o serie de cinci chestiuni de ordin religios și general-cultural, hotărâte de către Comisiune iar proba orală va fi asupra cunoștințelor din teologie, istoria și geografia României, literatura limbei române, igienă și noțiuni despre organizarea armatei, precum și o dizertație orală cu subiect religios.

Candidații vor înainta la Inspectoratul Clerului Militar din Alba-Iulia cel mai târziu până la 20 Sept. a. c. cererile însoțite de următoarele acte:

1. Extrasul de naștere prin care să se constate că vârsta candidatului nu este mai mare de 35 de ani;
2. Actul de studii prin care candidatul să facă dovada că posedă licența sau doctoratul în teologie sau Acad. Teologică;
3. Certificatul eliberat de Chiriarhul respectiv prin care să se constate că are o practică pastorală de cel puțin 3 ani și că are o purtare bună;
4. Declarația autenticată de Tribunal, prin care se obligă a servi în armată ca preot militar activ, timp de 9 ani neîntrerupți;
5. Certificatul de naționalitate și 6. Reci-

pisa administrației financiare prin care să se constate că a depus suma de lei una mie pe seama Inspectoratului Clerului Militar ca taxă de examen.

Orice informațiuni se pot cere dela Inspectoratul Clerului Militar din Alba-Iulia.

● **Răspuns.** La întrebarea C. Păr. N. S. comunicăm: Ecteniile și rugăciunile pentru „izbăvirea țării” se află în cartea de Tedeum, la pag. 89 și următoarele.

● **Rugăm pe Cucernicii preoți să îndrume apicultorii din parohii să ne vândă nouă ceara de albine.** — Diecezana Arad.

Comunicate

Nr. 2090/1940.

Având în vedere, că în urma neglijenței unor preoți, care nu înțeleg sau nu voesc să-și aranjeze singuri datoriile față de creditorii lor și să plătească impozitele, ci se lasă sechestrați, s'a înmulțit foarte lucrul funcționarilor dela Consiliul Eparhial, în anul 1939 s'a executat dispoziția Noastră, pusă în vedere anterior, de a reține dela preoții sechestrați, pentru sumele reținute, 10% spese de administrare.

Aceasta dispoziție, durere, nu și-a ajuns scopul, deoarece numărul sechestrilor în loc să scadă, crește vertiginos.

Pentru a pune capăt acestei stări anormale, invităm din nou și cu toată insistența preoții, care au sechestrat, să-și aranjeze singuri și necondiționat toate datoriile lor până la 31 August a. c. deoarece în caz contrar, pentru spese de administrare vom reține nu 10% ci 25%.

Arad, la 28 Maiu 1940.

† Andrei
Episcop

Tr. S. Seculin
consilier ref. eparhial.

Nr. 2908/1940

Comunicăm în copie adresa Consiliului Central Bisericesc referitor la procurarea de ceară necesară fabricațiunii lumânărilor trebuincioase cultului nostru ortodox, pentru a fi studiată.

Copie, Consiliul Central Bisericesc Nr. 6423/1940. Prea Sfinției Sale Prea Sfințitului Episcop al Aradului. Prea Sfințite. În urma adresei Nr. 732/1940 a Sf. Sinod și după o minuțioasă cercetare a problemei importului de ceară pentru fabricațiunea lumânărilor necesare cultului nostru ortodox, am ajuns la constatarea că găsirea cantității de ceară curată trebuincioasă tuturor eparhiilor în vremurile actuale nu poate fi rezolvată prin import căci statul călăuzit de interesele sale superioare nu admite importul de ceară curată. Așa stând lucrurile, socotim că singura soluție ce se impune este de a sfătui, eventual chiar a obliga atât preoțimea rurală, dar mai ale monahii și monahiile să se ocupe cu apicultura pe o scară cât mai mare. Eventual să fie folosiți preoții, din toate eparhiile pentru a strânge dela enoriașii lor ceară curată pe care să o predea eparhiei respective, acordându-se și lor o cotă drept plată ostanelilor și muncii pe care o depun. Când vremurile se vor schimba și se va da liber la import socotim că spre înlesnirea tuturor eparhiilor s'ar putea face importul direct de Patriarhie, obținând eventual scutiri de taxe, reduceri de transport pe C. F. R. și altele care să dea Bisericii noastre posibilitatea să pună în vânzare

lumânări de ceară curată și pe un preț cât mai redus; până atunci va trebui ca fiecare eparhie în parte să-și stimuleze preoțimea și monahii pentru procurarea de ceară, precum am precorizat mai sus.

Primiți Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri. București 20 Iunie 1940. L. S. ss. Nicodim Președinte Patriarh, Consilier referent: ss. Pr. A. Nicoreanu.

Consiliul Eparhial.

Nr. 2702/1940

Sfânta Episcopie a Bucovinei comunică: Protosincelul Dosoftei Tincu dela Sfânta Mănăstire Suceava a fost îndepărtat din eparhia Bucovinei, pentru abateri dela disciplina monahală.

Consiliul Eparhial.

Concursuri

Nr. 2730/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din *Arad-Micălaca*, protopopiatul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *clasa primă*.

Venituri:

1. Sesia parohială, 32 jugh. cad.
2. Casa parohială, care este în construcție.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial legal.
5. Intregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele convenite după veniturile sale preoțești și va împlini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea P. S. Părinte Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3122/1940.

Pentru întregirea parohiei *Galșa I.* protopopiatul Șiria, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. I.*

Venituri:

1. Sesia parohială: 32 jugh. cad.
2. Folosința casei parohiale și a intravilanului.
3. Birul parohial uzitat.
4. Stolele legale.
5. Competința de pășune și pădurea urbană legală.
6. Salariul dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după beneficiul său preoțesc și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial

Nr. 2173/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Timișești*, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II.*

Venituri:

1. Sesiunea parohială în estensiunea ei de azi circa 14 jug.
2. Stolele legale.
3. Birul parohial legal.
4. Salariul dela Stat.

Preotul va plăti toate imozitele după venitele sale preoțești și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3119/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Baia*, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II.*

Venituri:

1. Sesiunea parohială de circa 33 jugh. fânaț și pășune.
2. Folosința alor 2 intravilane circa 3 jugh. și 16 drepturi de pășune din pădurea urbană.
3. Stolele legale.
4. Birul legal.
5. Intregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după venitul său preoțesc și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3120/1930.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Vața de Sus* cu filia Căzănești, protopopiatul Halmagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II.*

Venituri:

1. Stolele legale.
2. Birul parohial uzitat.
3. Intregirea salariului dela Stat.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial